

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17C/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513203365
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2014:7513203365.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie, samosudca JUDr. Oľga Tatranská, v právnej veci žalobcu: Tesoro Reality s.r.o., IČO: 242 73 970, Přelíc 27, 273 05 Přelíc, Česká republika, zast.: Advokátskou kanceláriou KZ partners s.r.o. IČO: 47 236 477, so sídlom v Senci, Sinečná 4, proti žalovanému: S. X., nar. X.XX.XXXX, H. XXX, na neznámom mieste, zast. opatrovníkom: Mgr. Lucián Török Bc., zamestnanec Okresného súdu Košice I., v konaní o zaplatenie 1.016 Kč s prísl.

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.016 Kč spolu s úrokom z omeškania 7,75% ročne od 18. 2.2012 až do zaplatenia a na účet právneho zástupcu žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX trovy konania v sume 16,50 eura titulom súdneho poplatku, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 1.016 Kč spolu so 7,75% ročným úrokom z omeškania od 18.2.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania, pozostávajúcich zo sumy 16,50 eura za zaplatený súdny poplatok a 58,58 eura trov právneho zastúpenia (celkom 75,08 eura).

Žalovaný, ako súd zistil, sa dlhodobo nedržia v mieste svojho bydliska a jeho reálny pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, preto mu súd ustanovil opatrovníka. Po zistení, že sa jedná o drobný spor podľa § 200 ea) OSP (keďže výška hodnoty predmetu konania nepresiahla 1.000 eur), je o veci možné rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP a súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 4.2.2014.

V danej veci sa jedná o vec s medzinárodným prvkom, keďže k vzniku právneho vzťahu došlo na území Českej republiky.

Podľa Článku 3 oddielu I Nariadenia ES 44/2001:

Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

Súd zistil, že prejednávacia vec nespadá pod žiadnu úpravu právomoci podľa oddielu 2 - 7 (osobitná, výlučná ani daná voľbou), hoci žalobca tvrdil, že právomoc Okresného súdu

Košice-okolie je daná článkom 15 (spotrebiteľské zmluvy), pretože: podľa Článku 15, bodu 3: tento oddiel sa neuplatní na prepravné zmluvy s výnimkou tých, ktorých predmetom je zabezpečenie dopravy a ubytovania za jednu cenu.

Keďže sa uvedený článok nevzťahuje na prepravné služby, súd stanovil svoju právomoc podľa všeobecných ustanovení (oddiel I, čl. 2 - 4) , pretože:

- podľa Čl. 2, bod 1. Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

2. Na osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi štátu, na území ktorého majú bydlisko, sa vzťahujú normy právomoci použiteľné na štátnych občanov tohto štátu.

Po zistení, že Okresný súd Košice-okolie je medzinárodne príslušný konať, miestnu príslušnosť si určil podľa § 84 OSP.

Čo sa týka hmotného práva, k tomu súd udáva:

Podľa Článku 5 (Zmluvy o preprave), bod 2. Nariadenia EP a ES č. 593/2008 (Rím I): pokiaľ nedošlo k voľbe rozhodného práva stranami pre zmluvu o preprave cestujúcich v súlade s druhým pododsekom, rozhodným právom je právny poriadok krajiny obvyklého pobytu cestujúceho za predpokladu, že buď miesto začatia, alebo miesto skončenia prepravy je v tejto krajine. Ak tieto požiadavky nie sú splnené, uplatňuje sa právny poriadok krajiny obvyklého pobytu prepravcu.

Podľa bodu 3 tohto článku: Ak je zo všetkých okolností prípadu zrejmé, že zmluva má v prípade absencie voľby práva zjavne užšiu väzbu s inou krajinou, než je krajina uvedená v odsekoch 1 alebo 2, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny.

Nie sú pochybnosti o tom, že účastníci si nezvolili žiadne rozhodné právo pre zmluvu, ktorú uzavreli a preto súd, vychádzajúc z vyššie uvedenej úpravy, posúdil vec podľa práva sídla prepravcu (žalobcu), teda podľa práva Českej republiky.

Ako žalobca v žalobe tvrdil a listinami preukázal, žalovaný dňa 25.3.2012 v meste Pardubice cestoval mestským hromadným dopravným prostriedkom na linke č. 17/207 o 13,15 hodine a počas jazdy bol kontrolovaný poverenou osobou. Žalovaný cestoval bez cestovného lístka (v nominálnej hodnote 16 Kč), o čom bol spísaný záznam č. 070314 a v interných záznamoch žalobcu zaevidovaný pod č. priestupku 212/2037.

Z obsahu záznamu č. 070314 (čl. 7) vyplývajú vyššie uvedené skutočnosti, avšak pre žalovaného z neho nevyplývajú žiadne povinnosti s určenou lehotou plnenia.

Dopravný podnik mesta Pardubice a.s. pohľadávku voči žalovanému postúpil na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.10.2012

Podľa zákona 111/1994 Sb. O silniční dopravě ČR v platnom znení: (i) prepravovaná osoba ako cestujúci je povinná zaplatiť cestovné, (ii) cestujúci je povinný po celú dobu

prepravy mať platný cestovný doklad u seba a na požiadanie osoby poverenej dopravcom na kontrolu zaplataenia cestovného sa ním preukázať, (iii) ak sa cestujúc nepreukáže platným cestovným dokladom z príčin na jeho strane, je cestujúci povinný zaplatiť cestovné a prirážku k cestovnému. V danom čase činila prirážka k cestovnému 1.000 Kč a samotné cestovné 16 Kč, čím celková pohľadávka žalobcu činí 1.016 Kč.

Podľa §1 Nariadenia vlády ČR č. 142/1994 v znení Nariadenia č. 163/2005: Výška úrokov z omeškania zodpovedá ročnej výške repo sadzby stanovenej Českou národnou bankou, zvýšené o 7 percentuálnych bodov. V každom kalendárnom polroku, v ktorom trvá omeškanie dlžníka, je výška úroku z omeškania závislá na výške repo sadzby stanovenej ČNB a platnej pre prvý deň príslušného kalendárneho polroka.

Vzhľadom na zistené skutkové okolnosti preto súd žalobe čo do istiny pohľadávky i úroku z omeškania (v prvý deň bola repo sadzba ČNB 0,7%), vyhovel.

Pokiaľ ide o uplatňované trovy právneho zastúpenia, ktoré si žalobca vyčíslil sumou 58,58 eura, k tomu súd uvádza: NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelne vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods.1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole, výška dlhu (súčet cestovného a sankcie) a začiatok omeškania. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti.

Žalobca a právny zástupca sú si vyššie uvedených okolností vedomí, pretože aj keď súd vo veci nariadi pojednávanie, títo sa ho nikdy nezúčastnia vychádzajúc z toho, že súd s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rozhodne na základe predložených písomných podkladov v prospech žalobcu.

Súd ďalej uvádza, že k rovnakému záveru k akému dospel aplikáciou § 142 ods.1 O.s.p., možno dospieť aj aplikáciou § 150 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva na súde zvaženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané a čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Neprimeranosťou podľa súdu nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný. Tak súd za neprimerané trovy konania vo veciach nárokov dopravných podnikov na zaplatenie cestovného a sankcie považuje akékoľvek trovy právneho zastúpenia v spore, v ktorom žalovaný nárok žalobcu relevantne nepopiera (napr. okolnosťami prepravnej kontroly a pod.) a teda žalobcom tvrdený skutkový stav je zjavne nesporný.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Uvedený záver vyplýva napokon aj z toho, že na tunajšom súde voči tomu istému žalovanému a z toho istého právneho dôvodu právny zástupca podal v takmer rovnakom období ešte ďalšie 2 žaloby (týkali sa len iného obdobia), vedené pod sp. zn. 17C/175/2013 a 18C/293/2013 napriek tomu, že to bolo možné urobiť jednou žalobou, čím, sa tak právny zástupca domáhal rovnakej odmeny v celkom 3 samostatných konaniach

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy konania len vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 16,50 €.

Poučenie:

proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na podpísanom súde v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3 OSP/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.